

Vyvěšeno dne: 20. 1. 2020

Svěšeno dne: 3. 2. 2020

Alena Filipová

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **Jan Cibulka**, bytem Běhounkova 2527, Praha 5, zastoupen JUDr. Tomášem Hlaváčkem, advokátem se sídlem Kořenského 1107/15, Praha 5, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 7. 2015, čj. 49378/ENV/15, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2018, čj. 5 A 128/2015-49,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2018, čj. 5 A 128/2015-49, **se ruší**.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 7. 2015, čj. 49378/ENV/15, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení o žalobě a řízení o kasační stížnosti ve výši **13 200 Kč** k rukám advokáta JUDr. Tomáše Hlaváčka **do 30 dnů** od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Český hydrometeorologický ústav (dále jen „správní orgán I. stupně“) rozhodnutím ze dne 2. 4. 2015, čj. P15002144/117, odmítl dle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „informační zákon“), žádost žalobce o poskytnutí informací o denní průměrné teplotě a srážkách ve všech měřicích stanicích správního orgánu I. stupně za celou dobu, po kterou má správní orgán tyto informace v elektronické podobě, ve strojově čitelném formátu. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že poskytnutí požadovaných informací je vyloučeno na základě § 11 odst. 2 písm. c) informačního zákona, neboť uvedené informace podléhají zákonu č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (dále jen „autorský zákon“),

a jejich poskytnutím by byla porušena práva třetích osob i povinného subjektu. K odvolání žalobce žalovaný rozhodnutím ze dne 20. 5. 2015, čj. 35183/ENV/15, rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[2] V dalším řízení správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 17. 6. 2015, čj. P15002105/117, žádost žalobce opětovně odmítl dle § 15 odst. 1 informačního zákona. Dospěl k závěru, že požadované informace se nevztahují ke smyslu a účelu informačního zákona a naměřené údaje nejsou informacemi podle informačního zákona. Vysvětlil, že dostatečným způsobem zveřejňuje informace na webovém portále www.chmi.cz. Přitom podrobně popsal rozsah zveřejněných dat i způsoby, jakými je shromažďuje a zpracovává. Údaje získané na stanicích jsou přenášeny do sběrného centra regionálních pracovišť a odtud do klimatologické databáze správního orgánu I. stupně. Na základě stanovených kritérií jsou záznamy kontrolovány na vstupu do databáze, další kontroly probíhají po importu dat do databáze na regionálních pracovištích správního orgánu I. stupně. Zpracované informace jsou pro veřejnost publikovány na uvedených webových stránkách. Data poskytuje správní orgán I. stupně úplatně nebo bezúplatně na základě opatření žalovaného ze dne 15. 6. 2014, č. 3/04 (dále jen „opatření 3/04“). Na bezúplatné poskytnutí informací mají nárok jen subjekty veřejné správy na základě příslušného zákona. Poskytování dat pro subjekty soukromého práva je vždy za úplatu na základě uvedeného opatření. Navíc povinný subjekt vytváří z naměřených hodnot údaje a databáze, které tvoří hmotný a nehmotný majetek ve smyslu zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, který musí povinný subjekt dle § 14 odst. 3 citovaného zákona chránit. Jako správce dat a databázi není oprávněn veškerý obsah bezplatně šířit mezi širokou veřejnost. Dále odkázal i na vládní nařízení č. 96/1953 Sb., o Hydrometeorologickém ústavu (dále jen „nařízení č. 96/1953 Sb.“), a rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 15. 3. 2012, C-135/10. Současně odkázal na § 88, § 89 a § 90 autorského zákona.

[3] Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 17. 6. 2015 podal žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 7. 2015, čj. 49378/ENV/15, zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu k městskému soudu. Městský soud napadeným rozsudkem rozhodnutí žalovaného a správního orgánu I. stupně zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a nařídil správnímu orgánu I. stupně poskytnout žalobci do 1 měsíce od právní moci napadeného rozsudku informace ve strojově čitelném formátu o denní průměrné teplotě a srážkách na všech měřicích stanicích správního orgánu I. stupně za dobu, za kterou má tyto informace tento správní orgán k dispozici v elektronické podobě.

[5] Podle městského soudu je nutné § 2 odst. 1 informačního zákona vykládat tak, že k působnosti povinného subjektu se vztahují zpravidla všechny informace, která má objektivně k dispozici v okamžiku podání žádosti, a to i kdyby neměl povinnost s těmito informacemi disponovat (viz rozsudky NSS ze dne 7. 5. 2009, čj. 1 As 29/2009-59, ze dne 20. 10. 2011, čj. 6 As 33/2011-83, ze dne 7. 4. 2015, čj. 6 As 136/2014-41, č. 3223/2015 Sb. NSS). Odmítl tedy závěr žalovaného, že věcný rozsah informačního zákona zahrnuje pouze takové informace, které mají veřejnoprávní charakter. Výluku zakládají pouze zákonné důvody v § 7 - 11 informačního zákona. Podle městského soudu je správní orgán I. stupně povinným subjektem ve smyslu informačního zákona a informacemi, které požadoval žalobce, disponoval. V této souvislosti odkázal městský soud na rozsudek NSS ze dne 28. 5. 2015, čj. 1 As 162/2014-63, č. 3276/2015 Sb. NSS, v němž NSS dospěl k závěru, že technické normy ve stavebnictví jsou v určitých případech informacemi ve smyslu informačního zákona, a to i pokud jsou běžně poskytovány za úplatu.

pokračování

[6] Městský soud dále (na rozdíl od žalovaného) dospěl k závěru, že detailní informace o vývoji počasí v ČR, které požadoval žalobce, mají veřejnoprávní charakter. Právo na informace je důležitým předpokladem pro to, aby se lidé mohli domáhat svého práva na příznivé životní prostředí (§ 35 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod). Na základě podrobných informací o životním prostředí je veřejnost schopna poznat jeho stav, uvědomovat si v čase jeho proměny, přijmout odpovědnost za jeho kvalitu a činit kvalifikovaná rozhodnutí k jeho ochraně. Úplné informace o vývoji počasí, respektive z toho vyplývající informace o životním prostředí, musí být ze své podstaty přístupné na vyžádání bezplatně už jen proto, že přístup k jejich obsahu nemůže být závislý na finančních příjmech a sociálním statusu jednotlivce. V tomto ohledu je problematické, pokud správní orgán I. stupně třídí informace na ty, které v omezeném rozsahu zpřístupní všem, a které poskytne privilegovaným subjektům v širším rozsahu za úplatu. Ustanovení čl. 35 odst. 2 Listiny základních práv a svobod ani žádný zákon takové třídění nepřipouští. Důvody pro neposkytnutí informace je možné hledat pouze v zákonech, nikoli v podzákonných předpisech a interních aktech. Dotčení ekonomických zájmů činnosti správního orgánu I. stupně nemůže být důvodem pro odepření poskytnutí informací.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

[7] Žalovaný (stěžovatel) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Nesouhlasí se závěrem městského soudu, že veřejnoprávní charakter informace není primárním předpokladem pro uplatnění práva na informace dle informačního zákona. Dle stěžovatele ne vše, co vznikne ve veřejné instituci, je komukoli přístupné kdykoli a zdarma. Musí se jednat o informaci vztahující se k činnosti povinného subjektu (srov. čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod). Správní orgán I. stupně je příspěvkovou organizací, u níž se předpokládá, že získává výnosy ze své činnosti. Tento orgán plní povinnost zpřístupňovat informace o své činnosti vůči veřejnosti prostřednictvím portálu www.chmi.cz, na němž jsou dostupné informace o jeho činnosti v oblasti meteorologie a klimatologie, hydrologie a čistoty ovzduší a jsou zde zpřístupněny také aktuální naměřené hodnoty podle polohy a času. Žalobcem požadované informace nejsou bez dalšího veřejně dostupné a jsou výsledkem odborné činnosti vykonávané na základě vládního nařízení č. 96/1953 Sb. a zřizovací listiny. Údaje o denních průměrných hodnotách teplot a srážek nejsou prostými měřenými údaji, ale jsou výsledkem jejich odborného zpracování. V odborném zpracování stěžovatel shledává významný rozdíl oproti věci řešené NSS v rozsudku ze dne 11. 10. 2017, čj. 3 As 292/2016-67. Správní orgán I. stupně obsah zdrojů dat zpracovává a zpracování poskytuje jako služby na základě opatření žalovaného ze dne 4. 10. 2017, č. 17/17 (dále jen „opatření 17/17“, ke dni podání žaloby bylo v účinnosti opatření 3/04), za které subjekty hradí úplatu a využití poskytnuté služby je omezeno licenčním ujednáním za každé poskytnutí. Městský soud se nezabýval rozdílem mezi informacemi a odborným zpracováním zdrojů dat.

[8] Podle stěžovatele městský soud nesprávně dovodil, že je nerelevantní argumentace interními akty řízení či předpisy nižší právní síly. Správní orgán I. stupně nemá zákonem vymezený rozsah činnosti, a proto musí vycházet z jednotlivých opatření stěžovatele a nařízení vlády.

[9] Stěžovatel považuje odkaz městského soudu na rozsudek NSS ze dne 28. 5. 2015, čj. 1 As 162/2014-63, č. 3276/2015 Sb. NSS, za nepřiléhavý, neboť v něm nenachází relevantní podobnost s posuzovanou věcí.

[10] Stěžovatel dále uvedl, že městský soud kvalifikoval informace požadované žalobcem jako informace o životním prostředí. Zpřístupňování informací o životním prostředí se však řídí zákonem č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí. Informace o denních průměrných teplotách a srážkách nejsou informacemi o životním prostředí a nenaplňují znaky žádného z bodů § 2 písm. a) zákona o právu na informace o životním prostředí. Právo na informaci o vývoji životního prostředí je ve vztahu k informacím o počasí ze strany povinných subjektů plněno prostřednictvím publikovaných zpráv o stavu životního prostředí a zejména prostřednictvím portálu www.chmi.cz, na němž jsou vyčerpávajícím způsobem zpřístupněny informace o stavu a vývoji počasí. Stěžovatel dále popsal, jaké informace jsou na těchto webových stránkách dostupné. Správní orgán I. stupně tedy poskytuje informace o stavu životního prostředí a své činnosti. Poskytuje také odborné služby za úplatu, které jsou přístupny komukoli, nikoli pouze privilegovaným subjektům, jak nesprávně uvedl městský soud.

[11] Stěžovatel dále dodal, že v napadeném rozsudku chybí úvaha o možnosti aplikace zákona o právu na informace o životním prostředí a o tom, proč by informace požadované žalobcem měly být informacemi o životním prostředí. Městský soud rozhodnutí obou správních orgánů zrušil a věc vrátil stěžovateli k dalšímu řízení. Stěžovateli však není jasné, proč by měl vést další řízení, pokud dalším výrokem byla správnímu orgánu I. stupně stanovena povinnost poskytnout žalobcem požadované informace. V uvedeném shledává stěžovatel nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[12] Stěžovatel navrhl, aby NSS napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[13] Žalobce se ztotožňuje se závěry městského soudu. Uvedl, že po správním orgánu I. stupně požadoval specifikování měřicí stanice, průměrné denní teploty podle jednotlivých záznamů v čase a průměrné srážky podle jednotlivých záznamů v čase. Z takového poskytnutí nevyplývá, že by správní orgán I. stupně byl povinen poskytnout „vše bez rozlišení“, a nadále může poskytovat za úplatu odborné zpracování dat.

[14] Žalobce dále konstatoval, že žádost o informace podal ve smyslu informačního zákona i zákona o právu na informace o životním prostředí. Je na povinném subjektu, aby vyřídil žádost podle jejího obsahu dle příslušného zákona. Žalobce se domnívá, že žádal především o informace týkající se životního prostředí, ale i o informace, které se životního prostředí netýkají (specifikování měřicích stanic). Správní orgány tedy postupovaly správně dle informačního zákona. V napadeném rozsudku chybí úvaha o aplikaci zákona o právu na informace o životním prostředí, neboť správní orgány přistoupily k vyřízení žádosti dle informačního zákona.

[15] K námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku uvedl, že formulace výroku I. rozsudku městského soudu nebyla zcela vhodná, neboť postačoval pouze výrok o zrušení napadených rozhodnutí. Toto pochybení nemá ovšem za následek nepřezkoumatelnost rozhodnutí.

[16] Žalobce navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl.

[17] Stěžovatel v replice k vyjádření žalobce uvedl, že správní orgán I. stupně nemá povinnost poskytovat všechny informace, které má k dispozici. Povinnost poskytovat informace se vztahuje pouze na okruh informací vymezený v § 2 odst. 1 informačního zákona ve spojení s čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod. Důvodem pro neposkytnutí informací nebyla autorskoprávní ochrana ani ekonomické důvody.

pokračování

[18] Správní orgán I. stupně je příspěvkovou organizací, u níž se předpokládá, že získává výnosy ze své činnosti. Nařízením vlády byl zřízen jako ústřední ústav pro obor meteorologie, klimatologie a hydrologie. Obdobně je formulován jeho účel ve zřizovací listině (opatření 3/04, nyní nahrazeno opatřením 17/17). Svou činnost vykonává především jako odbornou službu pro státní správu. Správní orgán I. stupně proto není orgánem výkonné moci, jehož působnost by plynula ze zákona.

[19] Stěžovatel dále uvedl, že požadované informace nejsou bez dalšího běžně dostupné, jsou výstupem odborné činnosti, kterou rozvedl. Odborně zpracované informace pak správní orgán I. stupně poskytuje na základě opatření 17/17 (resp. opatření 3/04).

[20] Stěžovatel souhlasí se žalobcem, že požadované informace nejsou informacemi o životním prostředí ve smyslu zákona o právu na informace o životním prostředí. Městský soud ovšem při popisu důvodů pro poskytnutí informací odkazuje na čl. 35 Listiny základních práv a svobod. Z toho lze dovodit, že městský soud požadované informace považuje za informace o životním prostředí. Tento závěr učinil, aniž se vyjádřil k aplikaci zákona o právu na informace o životním prostředí, a postupoval dle informačního zákona.

[21] Výroky napadeného rozsudku považuje stěžovatel za rozporné s § 16 odst. 4 informačního zákona.

[22] Žalobce dále doplnil, že nelze omezit právo na přístup k informacím tím, že existuje subjekt, který je ochoten za tytéž informace, o něž žádá žalobce, zaplatit. Žalobce provedl analýzu příjmů z prodeje dat a služeb soukromým osobám správním orgánem I. stupně. Dospěl k závěru, že se jedná o činnost z obchodního hlediska ztrátovou. Žalobce rovněž popsal postup při měření teplot v Klementinu. Pokud by správní orgán I. stupně poskytl žalobci základní naměřená data, byl by si žalobce schopen denní průměrné teploty po konzultaci s odborníky spočítat sám.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[23] Pro posouzení projednávané věci je nutné vyjasnit, o jaké informace žalobce žádal, resp. zda žádal o informace, na něž se vztahuje informační zákon, nebo zákon o právu na informace o životním prostředí, a podle kterého zákona tedy měl povinný subjekt postupovat. Žalobce žádal správní orgán I. stupně o „*informace o denní průměrné teplotě a srážkách ve všech měřicích stanicích ČHMÚ, a to za celou dobu, za kterou tyto informace má ČHMÚ k dispozici v elektronické podobě*“.

[24] Podle § 3 odst. 3 informačního zákona se informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.

[25] Za informace o životním prostředí lze obecně považovat jakékoli informace v písemné, obrazové, zvukové, elektronické nebo jiné podobě (tedy informace v jakékoli technicky proveditelné podobě) o stavu složek životního prostředí, faktorech, které ovlivňují nebo pravděpodobně ovlivní složky životního prostředí, stavu lidského zdraví a bezpečnosti, o podmínkách života lidí, o kulturních a architektonických památkách, stavebních objektech, opatřeních, které ovlivňují nebo mohou ovlivnit složky a faktory složek životního prostředí, pokud jsou nebo mohou být ovlivněny stavem složek životního prostředí nebo prostřednictvím

těchto složek; mezi tyto informace je možno také řadit zprávy o provádění právních předpisů o životním prostředí.

[26] Uvedená definice informace je podrobněji rozvedena (včetně konkrétních příkladů) v jednotlivých právních předpisech, které obsahují legální definici tohoto pojmu [2 odst. 3 Aarhuské úmluvy, čl. 2 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS, či § 2 písm. a) zákona o právu na informace o životním prostředí]. Definice informace o životním prostředí v citovaných předpisech není úplná, neboť jednotlivé výčty tam uvedené jsou pouze demonstrativní a za informaci o životním prostředí lze považovat i další informace, které zde nejsou explicitně vyjádřeny, ovšem dle jejich charakteru je lze zařadit pod rozsah informací o životním prostředí. Uvedené plyne z jednotlivých formulací Aarhuské úmluvy, směrnice a zákona o právu na informace o životním prostředí typu „jako je“ a „zejména“ (k tomu viz rovněž příručku k implementaci Aarhuské úmluvy či JANČÁROVÁ, Ilona a kol. *Právo životního prostředí: Obecná část*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2016, s. 250).

[27] Informace o denních průměrných teplotách a srážkách není možné podřadit pod konkrétní výčet environmentálních informací v citovaných předpisech. Tyto informace jsou však např. důležitým ukazatelem o klimatických změnách (v dnešní době velmi diskutovaných), na základě kterých si může veřejnost vytvořit představu o stavu životního prostředí, jeho vývoji a proměnách a případně přijmout rozhodnutí k jeho ochraně. S ohledem na uvedené jsou informace o denních průměrných teplotách a srážkách nepochybně podstatnými informacemi o životním prostředí, a proto je nutné je podřadit pod rozsah zákona o právu na informace o životním prostředí.

[28] Pokud jsou informace o průměrných denních teplotách a srážkách považovány za informace o životním prostředí, je nutné dále určit, podle kterého zákona měly správní orgány a městský soud postupovat při rozhodování o žalobcově žádosti.

[29] Podle § 2 odst. 3 informačního zákona se tento zákon nevztahuje na poskytování osobních údajů a informací podle zvláštního právního předpisu. Takovým právním předpisem je např. zákon o právu na informace o životním prostředí, neboť (vedle toho, že na něj odkazuje příslušná poznámka pod čarou citovaného ustanovení) upravuje dostatečně komplexně podmínky, za nichž jsou určité informace poskytovány, včetně způsobu a forem jejich zpřístupňování a postupu při vyřizování žádostí o jejich poskytnutí, a to natolik úplně, že obecná právní úprava podmínek poskytování informací podle informačního zákona se vedle nich nemůže uplatnit. Je tak třeba důsledně odlišovat případy, kdy se při poskytování informací postupuje podle informačního zákona, a kdy podle zákona o právu na informace o životním prostředí (viz např. náleží Ústavního soudu ze dne 18. 12. 2002, sp. zn. III. ÚS 156/02, rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2014, čj. 7 As 61/2013-40, či srov. JANČÁROVÁ, Ilona a kol. *Právo životního prostředí: Obecná část*. 1. vydání. Brno: Masarykova; univerzita, 2016, s. 246-247).

[30] Městský soud v Praze k tomu ve svém rozsudku ze dne 27. 4. 2007, čj. 9 Ca 270/2004-39, č. 2062/2010 Sb. NSS, uvedl, že „[n]ení povinností žadatele o informace právně kvalifikovat, podle jaké zákonné normy se informací na povinném subjektu domáhá. Vzhledem ke obecné zásadě správního řízení, podle níž rozhodující je obsah samotného podání účastníka řízení, nikoliv jeho (případně nesprávné) označení, nelze z hlediska postupu povinného subjektu při vyřízení předmětné žádosti považovat za závazný odkaz žalobce na zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, obsažený v označení jeho žádosti. I přes tento odkaz je úkolem žalovaného posoudit, o jaké informace se ve skutečnosti jedná a podle kterého právního předpisu má při jejich poskytnutí, event. odeprání jejich zpřístupnění, postupovat. Dospěje-li povinný subjekt (ministerstvo) při takovém posouzení k závěru, že žádané informace nejsou informacemi o stavu životního

pokračování

prostředí a přírodních zdrojů ve smyslu § 2 písm. a) zákona 2 Ans 7/2010 - 186 č. 123/1998 Sb., je na místě, aby žádost posoudil a rozložil o ní na základě obecné právní úpravy týkající se práva na svobodný přístup k informacím, jež je obsažena v zákoně č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím“.

[31] Je také možné, že nastane situace, že část žádosti o poskytnutí informací se bude vztahovat k informacím o životním prostředí a část žádosti se bude vztahovat k informacím, které spadají pod rozsah informací dle informačního zákona. V takovém případě bude muset povinný subjekt vyřídit jednotlivé části žádosti v různých režimech, např. dle informačního zákona a podle zákona o právu na informace o životním prostředí. Ačkoli jsou tyto zákony podobné, obsahují několik podstatných rozdílů, např. ve vymezení povinných subjektů, důvodů pro odepření poskytnutí informací a procesních lhůt (JANČÁŘOVÁ, Ilona a kol. *Právo životního prostředí: Obecná část*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2016, s. 247).

[32] Správní orgány byly povinny postupovat při vyřízení žádosti žalobce o informace dle zákona o právu na informace o životním prostředí, neboť žalobce žádal o informace o denních průměrných teplotách a srážkách v jednotlivých měřicích stanicích správního orgánu I. stupně. Pokud by bylo nahlíženo na žádost žalobce o informace tak, že je rozdělena na více částí a žalobce žádal o specifikování měřicích stanic a informace o denních průměrných teplotách a srážkách v těchto měřicích stanicích, seznam jednotlivých měřicích stanic správního orgánu I. stupně by již nebylo možné podřadit pod rozsah informací o životním prostředí ve smyslu § 2 písm. a) zákona o právu na informace o životním prostředí. Správní orgán I. stupně by proto byl povinen vyřídit část žádosti dle informačního zákona a část dle zákona o právu na informace o životním prostředí.

[33] Pokud správní orgány postupovaly pouze podle informačního zákona, postupovaly dle nesprávného právního předpisu. Této chyby se následně dopustil i městský soud. Jestliže je na věc aplikován právní předpis, který na ni nedopadá, jedná se o důvod pro zrušení rozhodnutí správního orgánu, resp. krajského či městského soudu, mohlo-li mít takové pochybení za následek nesprávné posouzení pro věc rozhodujících skutkových či právních otázek obsažených v námítkách. Soud nezruší takové rozhodnutí, u něhož je možné bez rozsáhlejšího doplňování řízení dospět k závěru, že i přes užití práva, které na věc nedopadá, by výsledek řízení při užití odpovídajícího práva byl týž (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 7. 2009, čj. 8 Afs 51/2007-87, č. 1926/2009 Sb. NSS). O pochybení, kterého se v nyní projednávané věci dopustil městský soud i správní orgány, nelze bez dalšího říci, že by nemohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí, resp. že by výsledek řízení byl totožný i v případě, kdyby správní orgány a městský soud postupovaly podle správného právního předpisu. Právní úprava obsažená v zákoně o právu na informace o životním prostředí a informačním zákoně není totiž totožná. Odlišně upravuje náležitosti žádosti o informace od informačního zákona, postup při vyřizování žádosti, resp. podávání opravných prostředků atd. (viz bod 31 tohoto rozhodnutí).

[34] Na základě uvedeného tedy nezbylo NSS nic jiného, než přistoupit ke zrušení rozsudku městského soudu. Vzhledem k závěrům, ke kterým NSS v tomto rozhodnutí dospěl, jsou dány také důvody pro zrušení rozhodnutí stěžovatele, neboť městský soud by nemohl dospět k jinému závěru než zdejší soud. NSS ani městskému soudu pak v tomto stadiu řízení nepřísluší učinit úvahu, zda bylo povinností správního orgánu I. stupně poskytnout informace požadované žalobcem, neboť by byly prvními orgány, které by tuto žádost posoudily dle zákona o právu na informace o životním prostředí. Takové posouzení ovšem náleží nejprve správním orgánům. Úkolem soudů ve správním soudnictví je pak až případný přezkum správních rozhodnutí.

[35] Stěžovatel proto v dalším řízení posoudí žádost žalobce dle zákona o právu na informace o životním prostředí (případně rovněž dle informačního zákona, pokud shledá, že žalobce také žádal o informace ve smyslu tohoto zákona). Vezme přitom v úvahu, že práva na informace o životním prostředí, které je obsaženo v čl. 35 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, se lze domáhat pouze v mezích zákona, které jej provádějí (čl. 41 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), a důkladně posoudí, zda jsou splněny některé z podmínek pro odepření poskytnutí informace ve smyslu § 8 zákona o právu na informace o životním prostředí či jiného zákona.

[36] K námitce týkající se rozpornosti výroků napadeného rozsudku NSS uvádí, že se skutečně jedná o výroky, které vedle sebe neobstojí, neboť jsou vzájemně rozporné. Městský soud v tomto ohledu „zkombinoval“ postup dle § 16 odst. 4 informačního zákona, který představuje výjimku z kasačního principu správního soudnictví, a § 78 odst. 4 s. ř. s., podle něhož by soud postupoval v případě zrušení rozhodnutí, aniž by nařizoval správnímu orgánu povinnost poskytnout informace. Tato chyba vznikla v důsledku aplikace právního předpisu, který na projednávanou věc nedopadá. Podle zákona o právu na informace o životním prostředí by nebylo možné nařídít povinnost poskytnout informace, neboť tento zákon takové speciální ustanovení neobsahuje. Rozpornost výroku napadeného rozsudku je tedy vadou, která však nic nemění na výše uvedených závěrech. Nebylo by přitom účelné, aby NSS rozsudek městského soudu rušil pouze z tohoto důvodu.

[37] Závěrem NSS dodává, že nepřehlédl, že žalobce dne 13. 1. 2020 předložil NSS listiny, které se mají dotýkat věcného záměru zákona o zabezpečení hydrometeorologické služby. Tyto listiny mají dle žalobce potvrzovat, že poskytování údajů za úplatu představuje jen marginální zdroj příjmů správního orgánu I. stupně a vyhovění žádosti žalobce jeho příjmy nemůže nijak ohrozit. S ohledem na výše uvedené však obsah těchto listin nemůže mít vliv na rozhodnutí o kasační stížnosti žalovaného, proto je NSS k důkazu neprováděl.

IV. Závěr a náklady řízení

[38] Vzhledem k tomu, že městský soud postupoval dle nesprávného právního předpisu, zrušil NSS napadený rozsudek. Pro takový postup byly dány důvody již v řízení před městským soudem, neboť také správní orgány postupovaly dle nesprávného právního předpisu. NSS přistoupil proto také ke zrušení rozhodnutí stěžovatele [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.], který je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným výše.

[39] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. rozhodne NSS v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před městským soudem. O nákladech řízení rozhodl NSS dle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Rozsudek městského soudu byl zrušen ke kasační stížnosti stěžovatele (žalovaného). Byť by se tedy mohlo zdát, že stěžovatel je procesně úspěšnou stranou, nelze k takovému závěru dospět bez dalšího. Je totiž nutné přihlídnout také k povaze věci a celkovému výsledku řízení. S ohledem na to, že rozhodnutí městského soudu i stěžovatele bylo zrušeno z důvodu aplikace nesprávného právního předpisu, byl v celkovém procesním výsledku procesně úspěšnou stranou žalobce, kterému také vůči žalovanému přísluší právo na náhradu nákladů řízení.

[40] Výše nákladů řízení žalobce v řízení před městským soudem sestává ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč [položka 18 bod 2 písm. a) sazebníku poplatků k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích]. Žádné další náklady žalobci v řízení před městským soudem nevznikly.

pokračování

[41] V řízení o kasační stížnosti byl žalobce zastoupen advokátem. Náklady řízení žalobce o kasační stížnosti spočívaly v odměně a náhradě hotových výdajů advokáta. Advokát provedl ve věci tři úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí věci a dvou vyjádřeních ke kasační stížnosti, tj. písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. a) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za jeden úkon právní služby advokátovi náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 10 200 Kč. NSS poznamenává, že žalobce v řízení o kasační stížnosti podal tři vyjádření. Vzhledem k tomu, že obsah byl v určitých ohledech v podstatě totožný, NSS vzal v úvahu pouze dvě vyjádření ke kasační stížnosti.

[42] NSS proto žalobci přiznal celkově náhradu nákladů řízení ve výši 13 200 Kč, kterou bude stěžovatel povinen zaplatit k rukám zástupce žalobce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. ledna 2020

L. S.

Ondřej Mrákota v. r.
předseda senátu